

(savivaldybė, mokykla)

_____ klasės mokinio (-ės)

(vardas ir pavardė)

GIMTOJI KALBA (LENKŲ)

II egzamino dalis

Testas

2011 m. mokyklinio brandos egzamino užduotis

Pagrindinė sesija

2011 m. birželio 2 d.

Trukmė – 1 val. 30 min. (90 min.)

WSKAZÓWKI:

- Sprawdź, czy w zestawie egzaminacyjnym nie ma czystych kartek lub innych widocznych błędów drukarskich. Jeżeli zauważyłeś błędy, poinformuj o tym egzaminatora.
- Pisać możesz ołówkiem, jednak oceniane będą tylko zadania napisane piórem lub długopisem (kolor atramentu, wkładu – ciemnoniebieski). Nie można używać korektora.
- Pisz czytelnie. Za nieczytelne odpowiedzi otrzymasz 0 punktów.
- Wykonując zadania testu, odpowiedzi formułuj zwięźle i zrozumiale. Odpowiedzi muszą się zmieścić w przeznaczonych dla nich miejscach.
- Na brudnopis jest przeznaczona ostatnia strona.

EGZAMINO VERTINIMAS TAŠKAIS

I dalis (rašinys arba interpretacija)			II dalis (testas)	TAŠKŲ SUMA
Turinio vertinimas	Raiškos vertinimas	Raštingumo vertinimas		
24 punkty	14 punktów	22 punkty	40 punktów	100 punktów

Vertinimo komisijos pirmininkas: _____

(parašas, vardas ir pavardė)

Vertintojai (I) _____

(parašas, vardas ir pavardė)

(II) _____

(parašas, vardas ir pavardė)

TEKST I

Antoni Libera

CAŁY ŚWIAT TO SCENA

(fragment powieści *Madame*)

1. Był to czas mojej pierwszej fascynacji teatrem. Od kilku miesięcy nic innego mnie nie interesowało. Znałem cały repertuar w mieście; na niektóre spektakle chodziłem po kilka razy; niczym zawodowy recenzent nie opuszczałem żadnej premiery. Poza tym zaczytywałem się dramatami, pożerałem wszelkie dostępne czasopisma teatralne i studiowałem biografie słynnych aktorów i reżyserów.

Żyłem w stanie zauroczenia. Tragiczne i komiczne losy bohaterów scenicznych, uroda i talent wykonawców, ich brawurowe¹ sceny lub monologi, ich olśniewające błazenady, gra świateł zmieniająca w mgnieniu oka rzeczywistość sceny, tajemniczy półmrok, oślepiający blask, zagadka kulis, w których znikają postaci, ciemność i nastrojowy gong przed rozpoczęciem aktu i wreszcie radosny finał: owacja widowni i ukłony artystów, w tym również i tych, którzy jako postaci zginęli właśnie przed chwilą – cały ten świat iluzji działał na mnie zniewalająco i mógłbym w owym czasie nie wychodzić z teatru.

2. Postanowiłem spróbować własnych sił. Jak to jest – być na scenie i czarować innych? Hipnotyzować ich wzrokiem, mimiką, głosem. I w ogóle – zrobić spektakl. (...) Założyłem szkolny zespół teatralny.

Droga, na którą wkroczyłem, nie była usłana różami. Przeciwnie, jeżyła się od trudności i zdradliwych wybojów w znacznie większym stopniu, niż gdy się grało jazz. Uprawianie muzyki, na jakimkolwiek poziomie, zakłada określone, wymierne umiejętności – już samo ich posiadanie stanowi rękojmię przynajmniej podstawowego efektu. Tymczasem sztuka teatru, z pozoru łatwiej dostępna, jeśli ma w końcu wydać czarodziejski owoc, a nie stać się podstępnie źródłem ośmieszenia, wymaga bardzo szczególnych zdolności i kolosalnej pracy. Z tych właśnie powodów musiałem mocno trzymać się na wodzy, by duch rozczarowania nie sparaliżował moich działań. Bo to, z czym miałem do czynienia, nie tylko daleko odbiegało od moich nadziei i marzeń, lecz wystawiało mój afekt² do boskiej Melpomeny na najwyższą próbę.

3. Każdy, kto choćby raz brał udział w przedstawieniu, wie, czym są próby, zwłaszcza próby wstępne, i jak zniechęcająco działa wszelka połowiczność – brak dekoracji, kostiumów, świateł, rekwizytów, niedostateczna znajomość tekstu na pamięć, drętwa intonacja, niezdarne ruchy i gesty. By jednak wyrobić sobie pojęcie o rozmiarach mojej męki, należy wymienione powyżej elementy pomnożyć jeszcze przez współczynnik szkolnej amatorszczyzny i brak głębszej motywacji wśród uczestników przedsięwzięcia. Niby ufali mi i – łudzeni przeze mnie rozmaitymi mirażami – wierzyli, że w końcu do czegoś dojdziemy i że się to opłaci, z drugiej strony jednak, widząc to samo co ja, coraz to popadali w zwątpienie, a to pociągało za sobą dalszy spadek poziomu i chęć natychmiastowej rezygnacji.

– Marnujemy tylko czas – mawiano w takich momentach. – Nic z tego nie wyjdzie, tylko się ośmieszmy. A jeśli nawet wyjdzie, to ile razy możemy wystąpić? Raz? Dwa? Warto tyle zachodu dla jednego występu?

– Warto – odpowiadałem. – Jeżeli się uda, to nawet dla jednego momentu warto. (...)

4. Wreszcie, po wielomiesięcznych przygotowaniach, dziesiątkach zmian obsadowych i koncepcyjnych, po niezliczonych załamaniach nerwowych i desperackich zrywach, gdzieś pod koniec kwietnia – spektakl przybrał ostateczną formę.

¹ Brawurowy – odważny, zuchwały, ryzykancki.

² Afekt – dawn. uczucie sympatii, miłości.

Zadania do tekstu I

1. Jak przejawiała się fascynacja bohatera sztuką teatralną? Wypisz z 1. części tekstu **cztery** zwroty czasownikowe, które świadczą o jego zainteresowaniu teatrem.

1. _____
 2. _____
 3. _____
 4. _____

(2 punkty)

2. Co w teatrze najsilniej oddziaływało na bohatera? Wypisz z 1. części tekstu po **dwa** właściwe połączenia wyrazowe.

A. W czasie spektaklu	1. 2.
B. Po zakończeniu spektaklu	1. 2.

(2 punkty)

3. Wypisz z 2. części tekstu **dwa** czasowniki, które według bohatera świadczą o magicznej mocy aktora.

1. _____ 2. _____

(1 punkt)

4. Wyjaśnij, jak rozumiesz słowo *fascynacja*.

Fascynacja – _____

(1 punkt)

5. Dlaczego bohater założył własny teatr szkolny? Zaznacz **dwie** poprawne (zgodne z tekstem) odpowiedzi:

- a. dla sławy
 b. na złość nauczycielom
 c. ponieważ chciał osobiście przeżyć tworzenie spektaklu
 d. ponieważ uwielbiał dramaty Szekspira
 e. ponieważ chciał wypróbować własnych sił w dziedzinie, którą polubił
 f. ponieważ marzyła mu się wielka kariera aktorska
 g. ponieważ miał takie zadanie domowe z języka polskiego

(1 punkt)

Punkty		
I	II	III
—	—	—
—	—	—
—	—	—
—	—	—

6. Z 2. części tekstu wypisz połączenia wyrazowe, które wyrażają następujące treści:
- droga była niełatwa – _____
 - ma w końcu przynieść sukces – _____
 - stać się przyczyną kompromitacji – _____
 - wymaga ogromnego trudu – _____
 - musiałem panować nad sobą – _____
 - było nie takie, jak sobie wymarzyłem – _____

(3 punkty)

7. Co utrudniało pracę nad spektaklem? Wypisz z 3. części tekstu **cztery** wyrazy lub połączenia wyrazowe, nazywające te trudności.

- _____
- _____
- _____
- _____

(2 punkty)

8. Potwierdź lub zaprzecz każde zdanie, wpisując w każdej klatce TAK czy NIE:

	Twierdzenia	TAK czy NIE
A	Szkolny zespół teatralny założyła słynna aktorka, która przyjechała z zagranicy.	
B	Bohater stwierdził, że uprawianie muzyki jest łatwiejsze niż sztuka teatru.	
C	Bohater się nie spodziewał, że wystawienie sztuki teatralnej wymaga tak ogromnej pracy.	
D	Podczas pracy nad wystawianiem spektaklu koledzy niejednokrotnie tracili nadzieję, że sztuka się uda.	
E	Role przydzielono dla aktorów już na początku pracy i potem nic nie zmieniano.	
F	Praca nad sztuką w szkolnym teatrze trwała około miesiąca.	

(3 punkty)

9. Z 3. i 4. części tekstu wypisz **dwa** odpowiednie wyrazy lub związki wyrazowe, które określają stan emocjonalny bohatera i innych uczestników przedsięwzięcia.

(1 punkt)

10. Kim jest wymieniona w tekście Melpomena? Zaznacz **jedną** poprawną odpowiedź.

a. aktorka	c. muza tragedii
b. bohaterka przedstawienia	d. dramatopisarka

(1 punkt)

Liczba punktów za zadania 1–10 (maks. 17)			
---	--	--	--

TEKST II

Wisława Szymborska

WRAŻENIA Z TEATRU

1. Najważniejszy w tragedii jest dla mnie akt szósty;
zmartwychwstanie z pobojowisk sceny,
poprawianie peruk, szatek,
wrywanie noża z piersi,
zdejmowanie pętli z szyi,
ustawianie się w rzędzie pomiędzy żywymi
twarzą do publiczności.
2. Ukłony pojedyncze i zbiorowe;
Biała dłoń na ranie serca,
Dyganie samobójczyni,
Kiwanie ściętej głowy.
3. Ukłony parzyste:
Wściekłość podaje ramię łagodności,
Ofiara patrzy błogo w oczy kata,
Buntownik bez urazy stąpa przy boku tyrana.
4. Deptanie wieczności noskiem złotego trzewiczka.
Rozpędzanie morałów rondem kapelusza.
Niepoprawna gotowość rozpoczęcia od jutra na nowo.
5. Wejście gęsiego zmarłych dużo wcześniej,
Bo w akcie trzecim, czwartym oraz pomiędzy aktami.
Cudowny powrót zaginionych bez wieści.
6. Myśl, że za kulisami czekali cierpliwie,
Nie zdejmując kostiumu,
Nie zmywając szminki,
Wzrusza mniej bardziej niż tyrady³ tragedii.
7. Ale naprawdę podniosłe jest opadanie kurtyny
I to, co widać jeszcze w niskiej szparze:
Tu oto jedna ręka po kwiat spiesznie sięga,
Tam druga chwyta upuszczony miecz.
Dopiero wtedy trzecia, niewidzialna,
Spełnia swoją powinność:
Ściska mnie za gardło.

³ Tyrada – długa mowa bohatera, zwykle utrzymana w podniosłym stylu.

Zadania do tekstu II

11. Wypisz z wiersza nazwy **czterech** charakterystycznych elementów, związanych ze światem teatru.

(2 punkty)

12. Z 3. strofy wiersza wypisz **dwie** pary rzeczowników, będące przykładami antytezy.

_____ – _____

_____ – _____

(1 punkt)

13. Jaki rodzaj obrazowania występuje w 6. strofie? Zaznacz poprawną odpowiedź.

- A. metaforyczne
B. fantastyczne
C. realistyczne
D. symboliczne

(1 punkt)

14. Podaj synonim do każdego z wyróżnionych wyrazów:

- a. Poprawianie **szatek** – _____
- b. **Dyganie** samobójczyni – _____
- c. Wejście **gęsiego** – _____
- d. Po kwiat **spiesznie** sięga – _____
- e. **Chwyta** upuszczony miecz – _____
- f. Buntownik **stąpa** przy boku tyrana – _____

(3 punkty)

15. Z podanych niżej stwierdzeń zaznacz to, które jest zgodne z prawdą, a na potwierdzenie jego słuszności podaj cytat z wiersza.

- a. Podmiot liryczny jest zawodowym recenzentem, który śledzi grę aktorów i nie przejmuje się przesłaniem sztuki.
- b. Podmiot liryczny jest wrażliwym widzem i oglądając sztukę, nie tylko ją analizuje, lecz także przeżywa emocjonalnie.

Cytat: _____

(1 punkt)

Punkty		
I	II	III
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____

16. Wyjaśnij znaczenie poniższej myśli, zwracając uwagę na **dwa** elementy treści. Zapisz swoją interpretację w formie zwięzłego tekstu.

*Ale naprawdę podniosłe jest opadanie kurtyny (...)
Dopiero wtedy trzecia, niewidzialna [ręka]
Spełnia swoją powinność: ściska mnie za gardło.*

(4 punkty)

Punkty		
I	II	III

Liczba punktów za zadania 11–16 (maks. 12)			
--	--	--	--

Zadania z nauki o literaturze

17. Do nazw gatunków dramatycznych dopisz odpowiedni tytuł utworu i nazwisko autora.

	Gatunek	Tytuł	Autor
A.	tragedia		
B.	komedia		
C.	dramat romantyczny		
D.	dramat symboliczny		

(4 punkty)

18. W podanej tabeli przy nazwie każdej epoki literackiej wpisz terminy charakterystyczne dla konkretnej epoki: pojęcie i gatunek literacki. Wybierz je spośród podanych poniżej.

Ballada, humanizm, teocentryzm, tren, irracjonalizm, kroniki.

Epoka	Pojęcie	Gatunek literacki
Średniowiecze		
Renesans		
Romantyzm		

(3 punkty)

Punkty		
I	II	III

Liczba punktów za zadania 17–18 (maks. 7)			
---	--	--	--

Zadanie z kultury języka z nauki o języku

19. Zredaguj podany tekst, wykonując zadania a–d:

- a.** Połącz zdania 1. i 2. w sposób podrzędny, używając odpowiedniego spójnika.
- b.** Wyróżniony w drugim zdaniu wyraz *zdumienie* zastąp synonimem.
- c.** Przepisz zredagowane zdania 1. i 2.

- 1. Szymborska w swojej poezji wyraża dziecięcy sposób patrzenia na świat.
- 2. Szymborska chce wywołać w czytelniku *zdumienie* każdym jego szczegółem.

d. W zdaniach 3.– 5. znajdź i popraw 6 błędów językowych.

3.–5. Podmiot liryczny spogląda na okružający świat z perspektywy konkretnego człowieka. Dzięki obserwacji co dziennych wydarzeń dla poetki udaje się odkryć istotne prawdy życiowe. Uważne czytelnicy zmagą w jej poezji dostrzec głębokie myśli.

(4 punkty)

Punkty		
I	II	III
_	_	_

Liczba punktów za zadania 17–19 (maks. 11)			
--	--	--	--

Suma punktów za test (maks. 40)			
---------------------------------	--	--	--

BRUDNOPIS